

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17CoCsp/5/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6121200484
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubomír Šabla
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2022:6121200484.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ľubomíra Šablu a sudcov JUDr. Zity Nagypálovej a JUDr. Dušana Ďuriana ako členov senátu, v spore žalobcu: Intrum Slovakia, s. r. o., so sídlom Mýtina 48, 811 07 Bratislava - Staré Mesto, IČO: 35 831 154, právne zastúpený JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom, Advokátska kancelária so sídlom Mýtina 48, 811 07 Bratislava - Staré Mesto, proti žalovanému: C. T., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom W. II XXX/XX, XXX XX Q., právne zastúpený: JUDr. Peter Vachan, advokát, s. r. o., so sídlom Pavla Mudroňa 1191/5, 010 01 Žilina, IČO: 47 445 092, v konaní o zaplatenie 17 095,21 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Lučenec č. k. 5Csp/27/2021- 151 zo dňa 24. novembra 2021 ako súdu prvej inštancie, takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie v časti I. výroku, ktorým zamietol žalobu v časti o zaplatenie istiny 150,- Eur z r u š u j e a konanie v tejto časti z a s t a v u j e a v časti I. výroku o zamietnutí žaloby v zostávajúcej časti p o t v r d z u j e.

II. Rozsudok súdu prvej inštancie v II. výroku o nároku na náhradu trov konania p o t v r d z u j e.

III. Žalobca j e p o v i n n ý nahradiť žalovanému trovy odvolacieho konania v rozsahu 100% do troch dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o výške náhrady trov konania.

odôvodnenie:

1. Odvolaním napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zamietol žalobu (I. výrok) a uložil žalobcovi povinnosť nahradiť žalovanému trovy konania v rozsahu 100 % v lehote troch dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o určení výšky náhrady trov konania žalovaného (II. výrok).

2. Žalobca sa žalobou došlou na súd dňa 16.12.2020 domáhal od žalovaného zaplatenia sumy 17 095,21 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 17 115,21 Eur od 31.05.2018 do 21.08.2020 a zo sumy 17 095,21 Eur od 22.08.2020 do zaplatenia. Po jej doručení žalovanému na vyjadrenie v priebehu konania dňa 19.11.2021 (pred pojednávaním konaným dňa 24.11.2021) vzal žalobca žalobu späť v časti istiny 150,- Eur z dôvodu čiastočných úhrad pohľadávky žalovaným po 15,- Eur dňa 25.01.2021, 22.02.2021, 22.03.2021, 20.04.2021, 19.05.2021, 21.06.2021, 20.07.2021, 19.08.2021, 20.09.2021 a 19.10.2021 a žiadal konanie zastaviť v časti istiny 150,- Eur a k nej prislúchajúceho úroku z omeškania. V zmysle čiastočného späťvzatia žaloby upravil žalobný návrh, žiadal, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 16 945,21 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy:

- 17 115,21 Eur od 31.05.2018 do 21.08.2020,
- 17 095,21 Eur od 22.08.2020 do 25.01.2021,
- 17 080,21 Eur od 26.01.2021 do 22.02.2021,

- 17 065,21 Eur od 23.02.2021 do 22.03.2021,
- 17 050,21 Eur od 23.03.2021 do 20.04.2021,
- 17 035,21 Eur od 21.04.2021 do 19.05.2021,
- 17 020,21 Eur od 20.05.2021 do 21.06.2021,
- 17 005,21 Eur od 22.06.2021 do 20.07.2021,
- 16 990,21 Eur od 21.07.2021 do 19.08.2021,
- 16 975,21 Eur od 20.08.2021 do 20.09.2021,
- 16 960,21 Eur od 21.09.2021 do 19.10.2021,
- 16 945,21 Eur od 20.10.2021 do zaplattenia.

3. Z obsahu spisu a vykonaného dokazovania pred súdom prvej inštancie vyplýva, že dňa 02.05.2017 uzatvorila C. M. D., a.s. so sídlom K. R. X, XXX XX D., X.: XX XXX XXX (ďalej len „C., a.s.“) a žalovaný zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru „Flexipôžička“ pod číslom úverového účtu XXXXXXXXXXXX a reg. č. XXXXXXXXXXXXXXXX (ďalej len „zmluva o úvere“), na základe ktorej C., a.s. poskytla dňa 02.05.2017 žalovanému spotrebiteľský úver vo výške 18 320,- Eur za účelom refinancovania iného spotrebiteľského úveru. Žalovaný sa zaviazal zaplatiť C., a.s. 96 mesačných splátok po 276,04 Eur, pričom prvá splátka bola splatná 23.06.2017.

4. Žalovaný nespĺcal úver riadne a včas. Na č. I. 26 súdneho spisu sa nachádza listina označená ako „Tretia upomienka - pokus o zmier“ zo dňa 03.04.2018, v ktorej bol žalovaný vyzvaný na okamžité zaplattenie dlžnej sumy 943,94 Eur a upozornený na možnosť vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru zo strany banky. Táto listina mala byť podľa tvrdenia žalobcu odoslaná žalovanému na adresu uvedenú v zmluve o úvere dňa 03.04.2018. Ako dôkaz žalobca predložil poštový podací hárok. Žalovaný v konaní doručenie upomienky - výzvy na zaplattenie poprel, mal za to, že poštový podací hárok nie je dôkazom o doručení výzvy na zaplattenie, resp. dôkazom o snahe ju doručiť žalovanému. Súd prvej inštancie považoval sporné skutkové tvrdenie žalobcu o odoslaní a doručení výzvy za nepreukázané, pretože poštový podací hárok na č. I. 27 - 30 spisu je bez akéhokoľvek časového údaju, príp. pečiatky pošty, či podpisu pracovníka pošty.

5. Žalovaný dlžnú sumu neuhradil, na základe čoho C., a.s. výzvou zo dňa 11.05.2018 vyhlásila za predčasne splatný dňa 11.05.2018 úver so zostatkom vrátane príslušenstva v sume 18 311,58 Eur a vyzvala žalovaného na jeho zaplattenie v lehote 7 dní odo dňa doručenia výzvy. Doručenie výzvy preukázal žalobca kópiou obálky, ktorá bola vrátená dňa 21.05.2018 s poznámkou pošty „adresát je neznámy“.

6. Listinou označenou ako „Oznámenie o postúpení pohľadávky“ zo dňa 06.03.2020 C., a.s. ako postupca oznámila žalovanému ako dlžníkovi, že pohľadávku s príslušenstvom postúpila s účinnosťou ku dňu 02.03.2020 na žalobcu ako postupníka. Ako dôkaz o odoslaní listiny žalovanému dňa 09.03.2020 žalobca predložil elektronický podací hárok č. E

7. Na základe takto vykonaného dokazovania súd prvej inštancie posúdil zmluvu o úvere ako spotrebiteľskú zmluvu podľa § 52 a nasl. zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy o úvere (ďalej aj „OZ“) a zároveň zmluvu o spotrebiteľskom úvere podľa zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (ďalej aj „zákon o spotrebiteľských úveroch“ alebo „zákon č. 129/2010 Z. z.“).

8. Súd prvej inštancie bol názoru, že C., a.s. vyhlásila predčasnú splatnosť úveru v rozpore so zákonom, pretože žalobca nepreukázal splnenie jednej z kumulatívnych podmienok uvedených v ust. § 53 ods. 9 OZ - upozornenie žalovaného na možnosť uplatniť právo na vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru podľa § 565 OZ. Podporne uviedol, že z prehľadu úhrad mal preukázané, že žalovaný v rozhodnom období uhradil C., a.s. splátku vo výške 294,70 Eur dňa 20.02.2018, pričom k zosplattneniu úveru malo dôjsť ku dňu 11.05.2018, t.j. nebola naplnená ani podmienka uplynutia troch mesiacov od omeškania so zaplattením splátky v súlade s § 53 ods. 9 OZ.

9. Taktiež postúpenie pohľadávky s príslušenstvom z C., a.s. ako postupcu na žalobcu ako postupníka považoval súd prvej inštancie za neplatné v zmysle § 39 OZ, a to z dvoch dôvodov:

a) pre nepreukázanie doručenia písomnej výzvy na zaplatenie pohľadávky zo dňa 03.04.2018 žalovanému ako podmienky postúpenia pohľadávky banky podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy o postúpení pohľadávky (ďalej aj „zákon o bankách“);
b) s prihliadnutím na vyššie uvedené (bod 8. odôvodnenia tohto rozsudku) pre neplatné zosplatnenie pohľadávky.

10. Súd prvej inštancie preto pre nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu v spore, resp. pre jej nepreukázanie žalobcom žalobu v celom rozsahu ako nedôvodnú zamietol. Vzhľadom na tento dôvod zamietnutia žaloby s odkazom na ustálenú súdnu prax nepovažoval za potrebné zaoberať sa ďalšími argumentmi strán sporu prednesenými v konaní ako nespôsobilými ovplyvniť rozhodnutie.

11. O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol v zmysle § 262 ods. 1 a § 255 Civilného sporového poriadku v platnom znení (ďalej len „C. s. p.“) vzhľadom na plný úspech žalovaného v spore.

12. Proti rozsudku súdu prvej inštancie v celom rozsahu podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca. Rozhodnutie považoval podľa obsahu odvolania za nesprávne z dôvodov uvedených v § 365 ods. 1 písm. f) a h) C. s. p., t.j. z dôvodov, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

13. Žalobca v odvolaní nesúhlasil so záverom súdu prvej inštancie, že žalobca nepreukázal splnenie podmienok na zosplatnenie úveru podľa § 53 ods. 9 OZ zo strany C., a.s. Uviedol, že spolu so žalobou bola súdu doručená nielen tretia upomienka zo dňa 03.04.2018 (výzva na úhradu), ale spolu s ňou aj podací hárok preukazujúci jej doručovanie žalovanému, a to pod číslom zásielky W Z tohto podacieho hárku je zrejmé, že predmetná výzva bola daná na poštovú prepravu dňa 03.04.2018, čo vyplýva z dátumu na ľavej bočnej strane hárku. Výzva na zaplatenie, ako aj výzva na predčasné splatenie úveru boli doručované žalovanému na adresu ním uvedenú v zmluve o úvere, pričom počas trvania úverového vzťahu žalovaný neoznámil C., a.s. inú adresu na prijímanie písomností, o žiadnej inej adrese žalovaného banka vedomosť nemala. Žalobca mal preto za to, že preukázal, že zásielky boli zasielané do dispozičnej sféry žalovaného. V tejto súvislosti poukázal na uznesenie NS SR sp. zn. 4Obdo 73/2016 a na uznesenie NS SR sp. zn. 5Cdo 129/2010, v zmysle ktorých pre nadobudnutie účinkov doručenia úkonu nie je podstatné, či sa adresát s obsahom doručovanej zásielky úkonu oboznámil až neskôr, v čase plynutia odbernej lehoty na vyzdvihnutie uloženej zásielky, resp. tieto účinky nastávajú aj v prípade, ak nevyužil možnosť oboznámiť sa s obsahom uloženej zásielky.

14. V nadväznosti na uvedené žalobca nesúhlasil ani so záverom súdu prvej inštancie o nepreukázaní podmienok podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách pre platné postúpenie žalovanej pohľadávky s príslušenstvom z C., a.s. na žalobcu, a to písomnej výzvy žalovaného zo strany banky na zaplatenie omeškanej časti peňažného záväzku a omeškania žalovaného so zaplatením dlhšie ako 90 kalendárnych dní.

15. Žalobca na záver poukázal na nález Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 640/2014 zo dňa 01.04.2015, podľa ktorého: „Prehnané formalistické požiadavky všeobecného súdu na formuláciu predmetu zmluvy sú ústavne neakceptovateľné. Úloha všeobecného súdu pri hľadaní riešenia súdnej právnej veci a interpretácii relevantných právnych úkonov totiž nespočíva vo „vyhľadávaní“ dôvodov neurčitosti predmetu zmluvy (prípadne iných dôvodov jeho neplatnosti), ale v poskytnutí súdnej ochrany účastníkom občianskeho súdneho konania. Táto má byť založená okrem iného aj na zohľadnení a plnej aplikácii všetkých zákonných kritérií platných pre výklad právnych úkonov a súčasnej preferencii výkladu v prospech platnosti, a nie neplatnosti právneho úkonu.“

16. Vzhľadom na vyššie uvedené bol žalobca názoru, že mu svedčí aktívna vecná legitímácie v spore.

17. Žalobca preto navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil a žalobe v znení po jej čiastočnom späťvzatí vyhovel.

18. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu navrhol rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku ako vecne správny potvrdiť. Trval na svojej argumentácii uvedenej v konaní pred súdom prvej inštancie. Naďalej mal za to, že poštový podací hárok predložený žalobcom ako dôkaz o doručení tretej upomienky nepreukazuje doručenie ani snahu o doručenie poštovej zásielky a vôbec z neho nie je zrejmé preukázanie podania tretej upomienky na poštovú prepravu. Poštový podací hárok bez presného označenia a identifikácie zásielky nepreukazuje odoslanie ani doručenie listín vzťahujúcich sa k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru v zmysle § 53 ods. 9 a § 565 OZ. V tejto súvislosti opätovne poukázal na rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 43CoCsp/18/2021 zo dňa 30.06.2021, podľa ktorého: „Ako vyplýva z konštantnej judikatúry všeobecných súdov, podací hárok preukazuje iba skutočnosť, že určitá zásielka bola odovzdaná na prepravu, nie je však dôkazom o tom, že prepravca ju skutočne doručil do dispozície adresáta. Inak povedané, odovzdanie listovej zásielky na prepravu nie je dôkazom o tom, že táto listová zásielka bola reálne doručená do schránky adresáta, resp. že mu bola k dispozícii na vyzdvihnutie na príslušnej pošte. Zároveň všeobecné údaje o zásielke uvedené v podacích hárokoch predložených žalobcom nevypovedajú nič o obsahu podanej zásielky, teda nepreukazujú tvrdenie, že išlo o doručenie zásielok obsahujúcich oznámenie o zosplatnení úveru, resp. výzvu na zaplatenie zosplatneného úveru. Záver, že podací hárok nie je dôkazom o doručení zásielky do dispozičnej sféry adresáta pritom vyplýva už z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR 2Obo/3/2008 zo dňa 02.04.2008, kedy Najvyšší súd SR uviedol, že podací lístok o podaní doporučenej zásielky je len dôkazom o tom, že žalovaný žalobcovi zaslal listovú zásielku, ale nepreukazuje obsah tejto listovej zásielky, ani jej doručenie. Zhodne rozhodol Ústavný súd v rozhodnutí I. ÚS 174/09 zo dňa 24.06.2009, kedy dospel k záveru, že sporová strana sa dostala do dôkaznej núdze, keď predložila ako dôkaz doručenia určitého oznámenia iba samotný podací lístok bez špecifického označenia obsahu zasielanej zásielky.“

19. Žalovaný taktiež trval na tom, že žalobca nepreukázal podmienky pre platné postúpenie pohľadávky podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách v spojení s § 17 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z., a to nepreukázanie existencie písomnej výzvy na zaplatenie a tým nepreukázanie podmienok pre zosplatnenie úveru, v dôsledku čoho banka postúpila v rozpore s ust. § 17 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. tzv. živý úver. Na podporu svojho názoru žalovaný poukázal na rozsudok Krajského súdu v Nitre sp. zn. 9CoCsp/6/2021 zo dňa 06.05.2021, ako aj na rozsudok Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 19CoCsp/17/2021 zo dňa 28.07.2021.

20. Žalobca odvolaciu repliku nepodal.

21. Krajský súd funkčne príslušný na rozhodnutie o odvolaní žalobcu podľa § 34 C. s. p. preskúmal vec v rozsahu odvolania podľa § 379 C. s. p., z dôvodov vymedzených v odvolaní podľa § 380 ods. 1 C. s. p. a mimo nich v rozsahu väd týkajúcich sa procesných podmienok v zmysle § 380 ods. 2 C. s. p., bez potreby nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 C. s. p. a po prejednaní veci dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je v časti I. výroku o zamietnutí žaloby v časti o zaplatenie istiny 150,- Eur nesprávny, je potrebné ho v danej časti zrušiť podľa § 389 ods. 1 písm. a) C. s. p. a konanie zastaviť v zmysle § 161 ods. 2 C. s. p. a § 145 ods. 2 C. s. p. v spojení s § 391 ods. 1 C. s. p. a v časti I. výroku o zamietnutí žaloby v jej zostávajúcej časti je rozsudok súdu prvej inštancie vecne správny a je potrebné ho podľa § 387 ods. 1, 2 C. s. p. potvrdiť. V potvrdzujúcej časti sa odvolací súd plne stotožňuje s dôvodmi napadnutého rozhodnutia, na tieto v celom rozsahu poukazuje a na zdôraznenie správnosti danej časti napadnutého rozsudku, reagujúc na odvolacie dôvody žalobcu udáva, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k správnym skutkovým zisteniam a vec správne právne posúdil.

22. Vadou konania týkajúcou sa procesných podmienok, na ktoré má súd (teda prvoinstančný aj odvolací) v zmysle § 161 C. s. p. prihliadať kedykoľvek počas konania, je (aj keď čiastočne) chýbajúci žalobný návrh brániaci súdu prvej inštancie prejednať a rozhodnúť o celom pôvodnom žalobnom návrhu (§ 216 ods. 1 C. s. p.). Súd prvej inštancie síce v bode 12. odôvodnenia rozsudku konštatoval späťvzatie žaloby žalobcom v časti istiny 150,- Eur, nijako však na túto skutočnosť nereflektoval v rozhodnutí vo veci samej, žalobu v znení pôvodného žalobného návrhu zamietol v celom rozsahu, t.j. aj v rozsahu, v ktorom vzal žalobca žalobu čiastočne späť. Z obsahu spisu vyplýva, že žaloba bola žalovanému doručená dňa 27.01.2021 (doručenka na č. I. 42 spisu), čiastočné späťvzatie žaloby bolo súdu prvej inštancie doručené dňa 19.11.2021 (doručenka na č. I. 142 spisu), ten ho doručil žalovanému dňa 23.11.2021 (doručenka na č. I. 147 spisu) a dňa 24.11.2021 sa vo veci konalo pojednávanie, na ktorom rozhodol napadnutým rozsudkom (viď zápisnica o pojednávaní na č. I. 149 - 150 spisu). Nakoľko k čiastočnému späťvzatiu

žaloby došlo po jej doručení žalovanému, pred pojednávaním vo veci samej a v tomto spore sa nejedná o prípad, ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu, mal súd prvej inštancie konanie v tejto časti v rozsudku v zmysle § 145 ods. 2 C. s. p. v spojení s § 146 C. s. p. zastaviť bez ohľadu na prípadný nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby. Nakoľko tak neučinil, bolo potrebné I. výrok rozsudku súdu prvej inštancie v danej časti zrušiť a konanie zastaviť.

23. Pre úplnosť odvolací súd uvádza, že aj keď žalobca požadoval konanie zastaviť v časti istiny 150,- Eur s prislúchajúcim úrokom z omeškania, odvolací súd konanie v časti úroku z omeškania nezastavil, pretože z obsahu pôvodného žalobného návrhu vyplýva, že žalobca požadoval úrok z omeškania do zaplatenia istiny a z formulácie žalobného návrhu po čiastočnom späťvzatí žaloby vyplýva, že ho požaduje naďalej (pretože nežiada už len zaplatenie zostávajúcej istiny a úroku z omeškania z nej, ale naďalej žiada aj úrok z omeškania z pôvodne uplatňovanej istiny, ktorú ponizuje podľa dátumov jej čiastočných úhrad 10 x 15,- Eur, teda žiada úrok z omeškania do zaplatenia čiastočných úhrad istiny).

24. K samotnému odvolaniu žalobcu odvolací súd uvádza, že toto nie je dôvodné.

25. V prvom rade je potrebné uviesť, že žalovaný výslovne poprel skutkové tvrdenia žalobcu o odoslaní a doručení výzvy C., a.s. na zaplatenie pohľadávky s príslušenstvom žalovanému, čím ich urobil spornými v zmysle § 151 C. s. p., preto ich bolo nutné dokazovať, pričom dôkazné bremeno spočívalo na žalobcovi, pretože sa jednalo o jeho skutkové tvrdenia, ich preukázanie by bolo jemu na prospech a keďže nemožno dokazovať niečo, čo sa nestalo, preto žalovaný nemohol preukazovať, že výzva na zaplatenie mu nebola doručená, resp. nedošla do jeho dispozičnej sféry.

26. Poštový podací hárok priložený žalobcom k žalobe za tretiu upomienku - pokus o zmier pri položke „dátum podania“ neobsahuje žiaden dátum, položky „denná pečiatka pošty“ a „podpis zamestnanca“ sú taktiež prázdne. Preto zrejme súd prvej inštancie prijal skutkové závery o tom, že poštový podací hárok je bez akéhokoľvek časového údaju, pečiatky pošty, či podpisu pracovníka pošty. Jedine na ľavom boku hárku vertikálne smerom odhora dole je uvedené „BXXXXXXX_CPSCX_X_HAROK“. Z tohto označenia poštového podacieho hárku však nemožno jednoznačne vzhľadom na prázdne položky „dátum podania“, „denná pečiatka pošty“ a podpis zamestnanca“ bez akýchkoľvek pochybností vyvodit', že dňa 03.04.2018 toto tlačivo a zásielky s podaciami číslami tam uvedenými boli skutočne podané na pošte. Dané označenie mohlo byť napr. vygenerovaným názvom súboru, pod ktorým bolo tlačivo uložené v počítačovom systéme C., a.s. napr. v daný deň.

27. Podporne odvolací súd uvádza, že aj keby prijal za preukázané tvrdenie žalobcu o podaní poštového podacieho hárku dňa 03.04.2018 na pošte, táto skutočnosť sama osebe ešte nedokazuje, že došlo k dôjdeniu zásielky - výzvy na zaplatenie do dispozičnej sféry žalovaného na adresu uvedenú v zmluve o úvere, t.j. aký bol osud zásielky po jej odovzdaní na pošte. Aj keď odvolací súd chápe, že na doručovanie zásielky prostredníctvom poštového doručovateľa nemá odosielateľ vplyv a dosah, ust. § 45 ods. 1 OZ jednoznačne vyžaduje, aby prejav vôle došiel adresátovi - neprítomnej osobe. Nestačilo teda v spore preukázať podanie zásielky na pošte, ale aj to, že pošta zabezpečila dôjdenie zásielky do dispozičnej sféry adresáta, čím mu bola vytvorená objektívna možnosť oboznámiť sa s ňou, s jej obsahom. Na rozdiel od písomnosti - výzvy na predčasné splatenie zostatku úveru s príslušenstvom zo dňa 11.05.2018, ktorej dôjdenie do dispozičnej sféry žalovaného žalobca preukázal kópiou obálky, v ktorej bola písomnosť doručovaná na adresu žalovaného uvedenú v zmluve o úvere (č. l. 31 a 32 spisu) tým, že pošta na obálke vyznačila poznámku „adresát je neznámy“, čím potvrdila pokus o doručenie zásielky, pri tretej upomienke zo dňa 03.04.2018 takýto dôkaz žalobca v konaní nepredložil.

28. Preto má odvolací súd za to, že žalobca sa tým, že v konaní predložil len tlačivo - poštový podací hárok (ktorého podanie na pošte je otázne), dostal do dôkaznej núdze a neunesol dôkazné bremeno o dôjdení (písomnej) výzvy banky na zaplatenie omeškaných splátok pohľadávky s príslušenstvom do dispozičnej sféry dlžníka - žalovaného. Na podporu svojho záveru odvolací súd zhodne so žalovaným poukazuje na ním citovanú časť odôvodnenia rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 43CoCsp/18/2021 zo dňa 30.06.2021 a rozhodnutia Najvyššieho súdu SR a Ústavného súdu SR tam uvedené.

29. Odvolací súd v tejto súvislosti taktiež poukazuje na časti bodu 11.3. odôvodnenia rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Cdo 36/2020 zo dňa 15.12.2020, publikovaného v Zbierke stanovísk NS SR a rozhodnutí súdov SR pod poradovým č. 4/2021: „V zmluvnej právnej praxi sa zvyknú v súvislosti s doručovaním právnych úkonov a iných listín v zmluvách používať dojednania upravujúce tzv. fikciu doručenia, podľa ktorej sa zásielka považuje za doručенú bez ohľadu na to, či doručenie (v zmysle faktického prevzatia zásielky) bolo reálne vykonané. V tomto smere možno rozlišovať dve situácie fikcie doručenia, a to: 1/ zásielka sa považuje za doručенú uplynutím vopred určených dní odo dňa jej odoslania, 2/ zásielka sa považuje za doručенú dňom jej vrátenia odosielajúcemu subjektu z dôvodu neprevzatia adresátom. K prvému spôsobu dojednania fikcie doručenia zaujala súdna prax odmietavé stanovisko, podľa ktorého dohodou zmluvných strán nemožno platne dojednať nevyvrátiteľnú domnienku ani fikciu, že určitá zásielka obsahujúca právny úkon sa považuje za doručенú len na základe jej odoslania bez toho, aby došla do sféry adresáta. Podľa tohto názorového prúdu fikcia doručenia neobstojí ako platne dojednaná pre jej rozpor s ustanovením § 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka v spojení s ustanovením § 39 Občianskeho zákonníka. Princíp doručovania právnych úkonov ako podmienka ich účinnosti vyplýva nielen z § 45 Občianskeho zákonníka, ale je jednou z hlavných zásad súkromného práva. Je neprípustné, aby k vzniku, zmene alebo zániku práv a povinností účastníkov právnych vzťahov dochádzalo na základe prejavu vôle konajúceho subjektu bez toho, aby mal adresát minimálne objektívnu možnosť sa s týmto úkonom oboznámiť - ak má byť určitý právny úkon uskutočnený jednou osobou významný pre inú osobu, musí mať táto osoba aspoň príležitosť spoznať jeho obsah (musí dôjsť do jej dispozičnej sféry). Dispozičná sféra adresáta je vymedzená zmluvne dohodnutým doručovacím režimom, t.j. kontaktnými adresami účastníkov alebo určením kontaktnej osoby (spravidla v záhlaví zmluvy) s tým, že doručenie písomnosti je účinné už tým, že sa doručí do dohodnutého miesta alebo určenej osobe. Týmto okamihom sa zásielka dostáva do sféry adresáta, pričom už nie je dôležité, či sa adresát s obsahom zásielky zoznámil alebo nie. Z podstaty doručovania tak pre účastníkov zmluvného vzťahu vyplýva povinnosť zabezpečiť v danom mieste alebo u určenej osoby prijímanie zásielok. Pri zmene dohodnutého režimu doručovania majú zmluvné strany vzájomnú oznamovaciu povinnosť, aby sa zabezpečila účinnosť doručovania právnych úkonov - zmluvnej strane nemožno pričítať v jej neprospech, že doručovala na pôvodne dohodnutú adresu, ak jej táto zmena nebola včas oznámená (z dôvodu právnej istoty v právnych vzťahov možno odporučiť dojednať notifikačnú povinnosť týkajúcu sa zmien v doručovaní výslovným spôsobom v zmluve). Je neprípustné, aby adresát porušením povinnosti oznámiť novú adresu požíval výhody spočívajúce v zmarení právnych účinkov pre neho nepriaznivých právnych úkonov, a to na úkor konajúcej osoby, ktorá koná v súlade s tým, čo bolo pre doručovanie dohodnuté.... Z povahy ustanovenia § 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka vyplýva, že ide o kogentné ustanovenie, ktoré nepripúšťa odchýlnú dohodu zmluvných strán v podobe fikcie doručenia. Právna konštrukcia doručovania upravená týmto ustanovením totiž zabezpečuje spravodlivé vyvažovanie záujmov zmluvných strán. Adresátovi právneho úkonu poskytuje možnosť oboznámiť sa s obsahom právneho úkonu a taktiež istotu, aby účinky daného právneho úkonu nenastali bez toho, že mu to nebolo umožnené. Subjekt realizujúci právny úkon má na druhej strane istotu, že doručovaný právny úkon sa stane právne perfektným a vyvolá zamýšľané právne následky aj v prípade, že sa adresát vyhýba prevzatíu zásielky, príp. zmarí jej doručenie hoci i z nedbanlivosti (napr. zmenou doručovacej adresy bez oznámenia tejto skutočnosti druhej zmluvnej strane). Tu je potrebné poukázať práve na požiadavku právnej istoty na strane adresáta, aby sa mohol s prejavom vôle oboznámiť, ale zároveň sa chráni aj právna istota odosielateľa v tom zmysle, že ak sa adresát mal možnosť (príležitosť) oboznámiť s prejavom vôle, ale sa tak nestalo, prejav vôle sa považuje za účinný. Pritom nie je podstatné, či sa adresát s obsahom zásielky aj skutočne oboznámil. Je potrebné si však uvedomiť, že v prípade sporu o doručení písomnosti bude dôkazné bremeno o doručení zaťažovať odosielateľa. Je preto vhodné, aby odosielateľ vhodným spôsobom doručenie zásielky adresátovi zdokumentoval, resp. ju vedel relevantne preukázať.“

30. Záver odvolacieho súdu nie je v rozpore ani s rozhodnutiami Najvyššieho súdu SR, na ktoré v odvolaní poukázal žalobca (uznesenie NS SR sp. zn. 4Obdo 73/2016 a uznesenie NS SR sp. zn. 5Cdo 129/2010), pretože obe tieto rozhodnutia vychádzali z predpokladu, že zásielka do dispozičnej sféry adresáta došla, nie len že bola podaná na pošte. Ich právne vety totiž znejú: „Ak bola výpoveď zmluvy doručovaná poštou, pre začatie plynutia výpovednej doby je rozhodujúci deň, kedy bolo oznámenie o uložení doručovanej zásielky na pošte vrhnuté do poštovej schránky adresáta, bez ohľadu na to, kedy si adresát uložенú zásielku na pošte vyzdvihol.“ a „Ak sa nájomca, ktorý má byť vypratať, nachádzal v situácii objektívne mu umožňujúcej prevziať jemu adresovanú zásielku obsahujúcu vyhlásenie o zabezpečení bytovej náhrady v zmysle § 712c ods. 3 Občianskeho zákonníka, o uložení ktorej bol poštou

riadne upovedomený, nastali účinky doručenia tohto vyhlásenia v okamihu, kedy nevyužil možnosť oboznámiť sa s obsahom uloženej zásielky.“

31. Požiadavku preukázania dôjdenia (jednostranného) právneho úkonu (prejavu vôle) odosielateľa do dispozičnej sféry adresáta v zmysle § 45 ods. 1 OZ pre jeho platnosť a tým vznik práv alebo povinností, ktoré právne predpisy (v tomto prípade OZ a zákon o bankách) s takýmto právnym úkonom (prejavom vôle) spájajú, nepovažuje odvolací súd za formalistickú.

32. Už samotné nepreukázanie splnenia podmienky uvedenej v § 92 ods. 8 zákona o bankách - dôjdenie (písomnej) výzvy na zaplatenie omeškanej časti pohľadávky do dispozičnej sféry klienta - pre postúpenie pohľadávky banky na tretiu osobu postačuje na prijatie záveru o neplatnosti postúpenia v čase jeho realizácie na žalobcu pre rozpor so zákonom v zmysle § 39 OZ a tým o nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu v tomto spore. Záver o nesplnení rovnakej podmienky pre zosplatenie pohľadávky a v dôsledku toho záver o tom, že sa nestala splatnou pre termínom jej konečnej splatnosti, a preto nemohlo dôjsť ani k jej platnému postúpeniu pre rozpor s § 17 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. je podporný. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/26/2017 zo dňa 28.03.2018, v ktorého odôvodnení sa okrem iného uvádza: „Ak zákonným dôsledkom rozporu právneho úkonu (nerozhodno či obsahu úkonu alebo len jeho účelu) so zákonom je v sfére súkromného práva jeho neplatnosť, podľa názoru dovolacieho súdu neexistuje prakticky žiadny priestor pre inú interpretáciu úpravy rozhodnej aj pre výsledok konania v prejednávanej veci než tú, že podmienky podľa § 92 ods. 8 vety prvej zákona o bankách, za splnenia ktorých môže banka postúpiť svoju pohľadávku inému subjektu, sú z povahy veci podmienkami, bez splnenia ktorých k postúpeniu prísť nesmie (je zakázané). Nerešpektovanie takejto úpravy má potom za následok neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky pre rozpor so zákonom (§ 39 O. z.).“.

33. Odvolací súd v zmysle § 379 písm. a) C. s. p. preskúmal od I. výroku vo veci samej závislý II. výrok rozsudku súdu prvej inštancie o nároku žalovaného na náhradu trov konania v plnom rozsahu a dospel k záveru, že tento je vecne správny a je potrebné ho potvrdiť podľa § 387 ods. 1 C. s. p. z nasledovných dôvodov:

34. Aj keď žaloba bola sčasti vzatá späť pre čiastočné úhrady žalovanej istiny pohľadávky žalovaným po podaní žaloby v priebehu súdneho konania žalobcovi, keďže v zmysle § 526 ods. 1 OZ a contrario sa po doručení oznámenia postupcu o postúpení pohľadávky dlžníkovi (žalovanému), dlžník zbaví dlhu v rozsahu, v akom ho plní postupníkovi, treba zdôrazniť, že ust. § 526 ods. 1 OZ slúži na ochranu dlžníka, ktorý v prípade oznámenia postúpenia pohľadávky postupcom nemá právo dožadovať sa preukázania zmluvy o postúpení a tým pádom skúmať jej platnosť (§ 526 ods. 2 OZ). Aj keď sa teda dodatočne ukáže, že zmluva o postúpení pohľadávky je neplatná, nemá to vplyv na (čiastočný) zánik dlhu v rozsahu plnenia dlžníka postupníkovi. Nakoľko účelom ust. § 526 OZ je ochrana dlžníka, odvolací súd je názoru, že ho nemožno vykladať v jeho neprospech za situácie, ak výsledkom konania je nedôvodnosť žaloby pre nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu - (domnelého) postupníka v dôsledku neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky. Za takejto situácie by bolo podľa dovolacieho súdu nespravodlivé zavinenie za čiastočné zastavenie konania pričítať žalovanému, ktorý ak by neplnil žalobcovi nič, mal by plný úspech vo veci vzhľadom na nedôvodnosť žaloby. Odlišná je situácia v prípade, ak by k zastaveniu konania ako celku došlo v dôsledku spätvzatia žaloby v celom rozsahu pre úhradu celého dlhu žalobcovi - postupníkovi v štádiu konania, keď sa súd ešte nedostal k meritórnemu skúmaniu dôvodnosti žaloby. Preto nielen v časti, v ktorej bola žaloba v zostávajúcej nezaplatennej časti istiny a príslušenstva pohľadávky - úroku z omeškania zamietnutá, ale aj v časti, v ktorej bol I. výrok rozsudku súdu prvej inštancie o zamietnutí žaloby o zaplatenie istiny vo výške 150,- Eur zrušený a konanie zastavené, má neúspech v konaní žalobca. Plne úspešný v konaní je teda žalovaný.

35. Odvolací súd rozhodol v zmysle § 396 ods. 1 C. s. p. v spojení s § 262 ods. 1 C. s. p. a § 255 ods. 1 a 2 C. s. p. o nároku na náhradu trov dovolacieho konania. Žalovanému priznal voči žalobcovi plnú náhradu trov dovolacieho konania, pretože odvolanie žalobcu je nedôvodné. Aj o výške a prijímateľovi náhrady trov dovolacieho konania rozhodne v zmysle § 262 ods. 2 C. s. p. súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník. Z tohto dôvodu určil odvolací súd začiatok lehoty na plnenie podľa § 232 ods. 2 C. s. p. od právoplatnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie o výške náhrady trov konania.

36. Rozhodnutie senátu odvolacieho súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C. s. p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v § 421 odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C. s. p. (§ 421 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C. s. p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C. s. p.); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.).

Dovolanie môže podať strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 C. s. p.).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 C. s. p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C. s. p.); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa

toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
 - b) kto ho robí,
 - c) ktorej veci sa týka,
 - d) čo sa ním sleduje a
 - e) podpis
- (§ 127 ods. 1 C. s. p.).

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 C. s. p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C. s. p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C. s. p.).

Strany sporu majú možnosť zvoliť si advokáta alebo obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 C. s. p.). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty, môže zároveň so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C. s. p.).

Ak neboli splnené podmienky podľa § 429 C. s. p., resp. dovolanie má vady podľa § 429 C. s. p. napriek riadnemu poučeniu dovolateľa o povinnosti podľa § 429 C. s. p. v odvolacom konaní, resp. napriek výzve súdu prvej inštancie adresovanej dovolateľovi na odstránenie vád a jeho poučení o následkoch neodstránenia vád dovolania, dovolací súd dovolanie odmietne (§ 447 písm. e) C. s. p. v spojení s § 436 ods. 1 C. s. p.).